

Warszawa, 5 czerwca 2012 r.

Departament Kontroli i Nadzoru
MNiSW-DKN-WKR-1952-3677-14/JJ/12

R A P O R T

z kontroli Powszechnego Wydawnictwa Rolniczego i Leśnego Sp. z o.o. w Warszawie w zakresie prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji przedmiotowej do podręczników akademickich udzielonych z budżetu państwa w latach 2006-2010.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie postanowienia nr 38/KSzW/2011 Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 października 2011 r.

1. Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości wydatkowania i rozliczenia dotacji przedmiotowej oraz realizacji dystrybucji podręczników akademickich objętych przedmiotową dotacją, ze szczególnym uwzględnieniem rozliczonych, a niewydanych podręczników akademickich z lat 2006 – 2010.
2. Kontrolę przeprowadzili:
 - mgr Janusz Jagliński – radca Ministra w MNiSW,
 - ekspert finansowy.
3. W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielał Prezes Wydawnictwa.
4. Załącznikami do raportu są:
 - protokół eksperta finansowego;
 - opinia Departamentu Nadzoru i Organizacji Szkolnictwa Wyższego;
 - uwagi Wydawnictwa do protokołu z kontroli;
 - stanowisko eksperta finansowego;
 - zmieniony protokół eksperta finansowego;
 - uwagi Wydawnictwa do zmienionego protokołu z kontroli;
 - opinia Departamentu Legislacyjno-Prawnego.
5. Ustalenia kontroli:
 - Dotacja w latach 2006-2009 udzielana była Państwowemu Wydawnictwu Rolniczemu i Leśnemu, którego następcą prawnym, kontynuującym jego działalność, przejmującym jego prawa i obowiązki jest Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne Sp. z o.o.;
 - Dotacja przedmiotowa do 45 podręczników akademickich w latach 2006-2010 wyniosła 2 525 960,00 zł, w tym:
 - w 2006 r. – 355 400,00zł.;
 - w 2007 r. – 366 150,00 zł.;
 - w 2008 r. – 593 850,00 zł.;
 - w 2009 r. – 395 460,00 zł.;
 - w 2010 r. – 815 100,00. zł.;

- Wydawnictwo nie wydało dwudziestu podręczników, a pomimo braku wydania przedstawiło rozliczenie kosztów Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego w wysokości 1 153 910,00 zł, w tym:
 - a. Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne sp. z o.o. w 2010 r. nie wydało sześciu podręczników akademickich, na które przedstawiło rozliczenie i uzyskało dotację w wysokości 431 600 zł.,
 - b. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne w latach 2006-2009 nie wydało czternastu podręczników akademickich, na które przedstawiło rozliczenie i uzyskało dotację w wysokości 722 310 zł.;
 - Wydawnictwo wystąpiło z rozliczeniem i uzyskało refundację dwudziestu innych podręczników akademickich na kwotę 999 050 zł przed ich wydaniem, w tym:
 - a. Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne Sp. z o.o. w 2010 r. przedstawiło rozliczenie sześciu podręczników akademickich i otrzymało dotację na kwotę 383 500 zł, przed ich wydaniem;
 - b. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne w latach 2006 – 2009 przedstawiło rozliczenie czternastu podręczników akademickich i otrzymało dotację na kwotę 615 550 zł, przed ich wydaniem;

Działania powyższe stanowią naruszenie § 14 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie stawek, szczegółowego sposobu oraz trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do podręczników akademickich z dnia 10 lipca 2006 r. (Dz. U. nr 127, poz. 888).
 - Wydawnictwo wykazało w rozliczeniach piętnastu podręczników akademickich, przedstawionych Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego, koszty wyższe o 368 946,49 zł od poniesionych kosztów rzeczywistych, ustalonych w trakcie kontroli na podstawie dokumentów źródłowych;
 - Wydawnictwo wykazało w rozliczeniach na kwotę 182 699,88 zł wydanie czterech podręczników akademickich, nie przedstawiając dokumentów źródłowych;
 - W związku ze zmianą tytułu, liczby arkuszy wydawniczych, wydania w nakładzie niższym niż wynikającym z decyzji o dotacji, poniesienia większości kosztów po przedstawieniu rozliczenia trwa spór pomiędzy Departamentem Nadzoru i Organizacji Szkolnictwa Wyższego a Wydawnictwem, dotyczący prawidłowości wydania podręcznika pt. „Uprawa warzyw i grzybów pod osłonami i w pomieszczeniach” – kwota dotacji wyniosła 52 000,00 zł.;
 - Kierownictwo Państwowego Wydawnictwa Rolniczego i Leśnego w latach 2006-2009, a następnie Powszechnego Wydawnictwa Rolniczego i Leśnego sp. z o.o. w 2010 r. przedstawiło rozliczenia z dotacji na podręczniki akademickie nie wydane w ogóle, albo wydane po terminie rozliczenia dotacji z naruszeniem § 14 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie stawek, szczegółowego sposobu oraz trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do podręczników akademickich z dnia 10 lipca 2006 r. (Dz. U. nr 127, poz. 888);
 - Wydawnictwo w dniu 20 sierpnia 2011 r. przelało na konto Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego kwotę 757 515,45 zł z tytułu zwrotu nieprawidłowo rozliczonych dotacji.
6. W zgłoszonych uwagach Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne sp. z o.o. wskazało, że:

- Wykazane przez kontrolującego kwoty 368 946,49 zł. i 182 699,88 zł wynikają z niedostarczenia przez wydawnictwo kompletu dokumentów, co nie oznacza, że koszty te nie zostały poniesione;
- Nie akceptuje stanowiska Ministerstwa odnośnie nieprawidłowego rozliczenia podręcznika akademickiego „Uprawa warzyw i grzybów pod osłonami i w pomieszczeniach” w kwocie 52 000,00zł., gdyż mimo zmienionego tytułu podręcznik ma jednakową zawartość merytoryczną;
- Zgodnie z ustawą z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.) odpowiedzialność Powszechnego Wydawnictwa Rolniczego i Leśnego sp. z o.o. jako przejmującego przedsiębiorstwa ogranicza się do 350 000,00 zł, stanowiących wartość przejętego do odpłatnego korzystania Państwowego Wydawnictwa Rolniczego i Leśnego.

7. Departament Legislacyjno-Prawny w przedstawionym stanowisku wskazał, że:

- Roszczenie o zwrot dotacji za 2006 r. przedawni się w dniu 1 stycznia 2013 r.
- Wartość Państwowego Wydawnictwa Rolniczego i Leśnego wynosiła 350 000 zł. Taką też kwotę jako limit zobowiązań z tytułu nieprawidłowo pobranych dotacji wskazał Prezes PWRiL sp. z o.o. Nie można jednak wykluczyć, że limit ten może być niższy lub wyższy – w zależności od ceny majątku na datę spłaty należności wobec MNiSW. Wykazanie tego limitu leży po stronie Wydawnictwa;
- Niezbędne jest rozważenie odpowiedzialności osób kierujących Państwowym Przedsiębiorstwem Rolniczym i Leśnym oraz Powszechnym Przedsiębiorstwem Rolniczym i Leśnym sp. z .o.o. za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, oraz na gruncie prawa karnego (wyłudzenie).

8. W wyniku kontroli wnioskuje o:

- wystosowanie pisma pokontrolnego do Powszechnego Wydawnictwa Rolniczego i Leśnego w Warszawie o konieczności zwrotu 1 395 444,55 zł, wraz z naliczonymi odsetkami z tytułu niewłaściwie rozliczonej dotacji za podręczniki nie wydane w latach 2006-2010 i wydane po terminie przedstawienia rozliczenia w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- przekazanie dokumentacji wyników kontroli Wydziałowi dw. z Przystępnością Gospodarczą Komendy Rejonowej Policji Warszawa I, prowadzącej postępowanie przygotowawcze w sprawie przedłożenia w okresie lat 2006 – 2010 Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z góry powziętym zamiarem, szeregu dokumentów poświadczających nieprawdę, celem uzyskania dla Państwowego Wydawnictwa Rolniczego i Leśnego oraz Powszechnego Wydawnictwa Rolniczego i Leśnego sp. z o.o. od Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotacji przedmiotowych.

Raport został zatwierdzony przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego